

Het taalnieuws van 2016

Waarover ging het taalnieuws dit jaar? Vooral over *ei* of *ij* (en *au* of *ou*), over de Taalunie, en over de vraag of het Engels de Nederlandse universiteiten niet te veel domineert. Het taaljaar 2016 in vogelvlucht.

REDACTIE ONZE TAAL

Illustratie: Frank Dam

Engels in het hoger onderwijs

Er werd naar uitgekeken: het advies van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren (van de Nederlandse Taalunie) over de precare balans tussen het Nederlands en het Engels in het hoger onderwijs. Al jarenlang wordt er geklaagd dat hbo's en universiteiten zouden verengelsen. En even zo hard wordt er afgegeven op die klagers: dat Engels is natuurlijk hard nodig om vooruit te komen in de wereld.

Eind augustus, vlak voor de opening van het academisch jaar, woedde die discussie over het Engels weer, ditmaal in *de Volkskrant*. Columnist Martin Sommer wees erop dat bijna driekwart van de Nederlandse masteropleidingen wordt gegeven in die taal, of wat daarvoor moet doorgaan: “Nederlandse docenten geven college in halfbakken Engels, dat door studenten half begrepen wordt. De onderwijsopbrengst is dus een kwart.” Waarop Willem Drees (Tilburg School of Humanities) reageerde: “We zijn geen eiland. Daarom (...) Engels én Nederlands in de humanities.”

Het leek alsof we teruggeworpen werden in de tijd. In 2014 en 2015 hadden classicus Piet Gerbrandy en filosoof Ad Verbrugge onder veel media-aandacht ook al fel geprotesteerd tegen de verengelsing van

Nederlandse universiteiten. De argumenten herhaalden zich. Het debat zat kennelijk muurvast.

De aangekondigde notitie van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren kon dus een welkome impuls vormen in die discussie. De raad, die het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie adviseert over het beleid, had de kwestie tenslotte grondig onderzocht. Daar moesten toch nieuwe inzichten uit naar voren komen? Maar dat viel in september, toen het rapport uitkwam, uiteindelijk een beetje tegen. De raad laveerde in de notitie vooral tussen alle meningen, en formuleerde de belangrijkste conclusie nogal voorzichtig: “Een sterke positie van het Nederlands in wetenschap en hoger onderwijs is belangrijk.” Maar als de notitie iets was, dan was het toch een steunbetuiging voor het kamp van Sommer, Gerbrandy en Verbrugge. Instellingen moeten zich volgens de raad bijvoorbeeld afvragen of studenten academische vaardigheden niet beter in hun moedertaal verwerven dan in het Engels. En de raad waarschuwt dat de wetenschap zich door het Engels zou kunnen afzonderen van de samenleving.

Er werd her en der teleurgesteld gereageerd, niet alleen op de algemeenheden in de notitie, maar